

Початкова школа i сучасність

№4(8) квітень 2015

**Проведення батьківських зборів
у третьому класі**

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІДІКС 86516

**Додавання та віднімання чисел
частинами. Побудова чотирикутника**
Урок математики, 1 клас

Свято Букварика
Сценарій свята, 1 клас

Світле свято Великодня
Виховний захід, 3 клас

Концерт до Дня матері
Сценарій свята

Мандрівка Мовною країною
Гра-квест

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

платити
штій журнал
«Сучасність»

Українське слово i сучасність

№1 2014

Комп'ютерне підтримання
Рідкісні види. 12 лист.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86818

Університет. Відома навчальна
здобуття (загалом 9 лист.)

Відомий публіцист Григорій Соколовський
Відома книга. 7 лист.

Вісник у відпустку
Академічно-культурний журнал

В ім'я України!
Літературно-художній збірник

Частини книжок. Їх розподілення
Друковані видання з української мови. 5 лист.

Передплатний
індекс 86

Вивчення букви «ю». Позначення сполучення звуків [й у] та м'якості попереднього приголосного

Урок навчання грамоти, 1 клас

Олена АГОСТА, магістрантка Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Мета: ознайомити учнів із новою буквою «ю» та її звуковим значенням; збагачувати активний і пасивний словник дітей; розвивати фонематичний слух, пам'ять, увагу, спостережливість, старанність; дати уявлення про взаємозв'язок голосних звуків і букв; розвивати усне зв'язне мовлення, інтерес до читання; виховувати любов до живої природи.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: «Буквар» (автори: Вашуленко М. С., Вашуленко О. В.), каса букв, таблиця складів із буквою «ю», фішки, мікрофон, малюнки на дошці, ілюстрації.

Хід уроку

I. Організаційний момент. Актуалізація навчально-пізнавальної діяльності.

Учитель. Доброго дня, діти! Давайте привітасямо і побажаємо один одному гарного та підінного уроку, подаруємо посмішку – лагіду, щиру та привітну. Сьогодні ми будемо дружно, злагоджено працювати, тому у класі діють такі правила:

– Тож сідайте і будемо продовжувати наш урок.

Вправа «Мікрофон»

- Скажіть, будь ласка, яким ви хочете бачити наш урок?
- Як ви маєте себе вести, щоб урок пройшов продуктивно та цікаво?
- Працювати будемо під таким **девізом**:

Ми прийшли знання здобути,
Хочем грамотними бути!

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Гра «Правильно – неправильно».

– Діти, тепер приступаємо до роботи. На партах у вас лежать фішки жовтих і синіх кольорів. Пригадайте, які є висловлювання? Починаємо гру «Правильно – неправильно».

– Я зачитую речення; якщо воно правильне (істинне), то ви піднімаєте фішку жовтого кольору, а якщо ні, то – синього.

– В українській мові є шість голосних звуків. (Правильно)

– Які це звуки? (Діти називають звуки: [a]; [o]; [u]; [i]; [ɛ]; [e])

– Приголосні звуки бувають лише тверді. (Неправильно)

– Якими ще бувають приголосні звуки? (Тверді та м'які)

– М'який знак позначає завжди приголосний звук. (Неправильно)

– Чому? (Це знак, який не позначає букву)

– Буква «Ш» позначає приголосний звук. (Правильно)

– Молодці! Відставте свої картки і працюємо далі.

2. Артикуляційна зарядка.

– Для того, щоб виконати наступне завдання, необхідно потренувати свої ротики, а для цього:

Запросимо тишу: «Ц-ц-ц».

Вітерець у лісі: «Ш-ш-ш».

Заспівав соловей: «ТЬОХ-ТЬОХ-ТЬОХ».

Краплає вода: «Крап-крап-крап».

Дзюркоче вода: «Дз-дз-дз».

3. Мовна зарядка «Щоб ротик був слухняний».

Скоромовка:

Юн-юн-юн – у річці в'юн.

Юч-юч-юч – замок відкриє ключ.

Аю-аю-аю – соловей співає в гаю.

Ою-ою-ою – росте верба під горою.

Юха-юха-юха – взимку віє завірюха.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Читання загадки вчителем.

Буква ця усім відома:

Перед «я» вона стоїть.

В ній дві палички і коло –
Здогадаєтесь умить.
Є ця буква в слові «Юля»,
І в словах «сміюсь», «стою».
Ой, яка ж вона красуня,
Ця чудова буква ... («ю»).

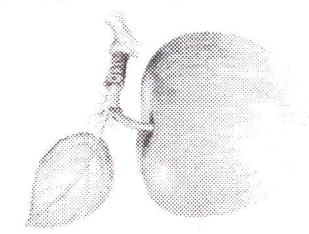
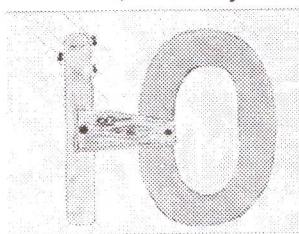
IV. Повідомлення теми і мети уроку.

– Тема нашого уроку – вивчення букви «ю», позначення нею сполучення звуків [й у] та м'якості попереднього приголосного.

V. Вивчення нового матеріалу.

Бесіда.

– На що схожа буква «ю»? (Бублик, яблуко)

- З яких елементів складається буква «ю»? (З довгої вертикальної палички, короткої горизонтальної та овалу)
- Чим відрізняються велика і маленька букви? (Розміром)
 - Пригадайте, де мешкають усі літери? (У будинку – азбуці, алфавіті)
 - Назвіть сусідів букви «ю». Що ви знаєте про м'який знак та букву «я»?

– Назвіть голосні звуки. ([а о у и і е])

VI. Робота з Букварем (с. 120).

Як і кожна буква, буква «ю» знайомить нас із новими словами, в яких вона живе:

Розгортаю свій буквар
і знаюджу новий дар.
Букву «Ю» цікаву,
нову і незнану.

1. Читання слів у стовпчику.

Зразок читання подає учитель, потім учні читають самостійно (після пояснення наголосу в поданих словах):

– читання хором спочатку в повільному темпі, потім швидше, а також можна скормовкою;

- читання «ланцюжком»;
- читання на одному диханні.

2. Аналіз звукових моделей слів «яблуко», «юність», «граю», «співаю», «дякую».

[я́блуко], [йу́ніст'], [гра́йу], [співа́йу], [дя́куйу].

- Буква «ю» на початку складу (слова) позначає два звуки [й + у].
- Буква «ю» після голосного звуку також позначає два звуки.

3. Робота над віршем.

Читання вчителем вірша Лесі Українки «Пісенька весняної води» для аудіювання із застосуванням прийому перерваного тексту.

- Діти, які слова з буквою «ю» ви запам'ятали? (Стрибаю, збиваю, зриваю)
- Про кого йдеться у вірші? (Про водичку)
- Що найбільше любить робити водичка?

4. Аналітико-синтетичні вправи.

– Вимовте слово «стрибаю». Скільки у ньому складів? Який наголошений? (Три, наголошений другий склад)

- Чому? (Скільки голосних букв – стільки і складів)
- Назвіть перший склад? (Стри-)
- Назвіть послідовно звуки у цьому складі? ([с], [т], [р], [и], [б], [а'], [й], [у])
- Назвіть склад з буквою «ю». Скільки звуків позначає буква «ю»? (-ю; [й + у], два звуки)
- Звуко-буквеній аналіз слів: стрибаю, збиваю, зриваю.

5. Читання буквосполучень.

Чистомовки.

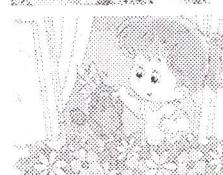
ТЮ

Тю-тю-тю – зварили кутю

ЛЮ

Лю-лю-лю – квіти поллю

МЮ

Мю-мю-мю – молока кому?

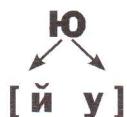
НЮ

Ню-ню-нью – ворону прожену

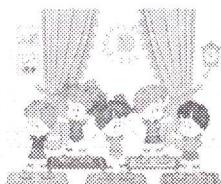
МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

– Давайте букву «ю» подружимо з іншими буквами.

VII. Фізкультхвилинка.

Всі піднесли руки – раз,
І навшпиньки став весь клас.
Два – присіли, руки вниз.
На сусіда не дивись.
Будем дружно ми вставати,
Щоб ногам роботу дати.
Хто старався присідати –
Може вже відпочивати.

VIII. Закрілення вивченого матеріалу.

1. Гра «Впіймай звук».

– Плескайте в долоні, коли почуете звуки, які позначають букву «ю».

Юрасик

Звуть мене Юрко, Юрасик,
стрибунець я, викрутасик,
ї в'юнкий, як в'юн-в'юнок,
тата Юрія синок.
Я на конику гарцюю,
малюків я не лупцюю,
я Юрась – на букву «Ю»,
знають вдачу всі мою!

Л. Білецька

- Про кого цей віршик? (Про хлопчика Юрасика)
- Який цей хлопчик? (Викрутасик)
- Як звуть тата Юрасика? (Юрій)

2. Вимова слів «Юра», «Юрій».

Звуковий аналіз цих слів, складання звукової моделі – Юра [= о́ – о], Юрій [= о́ – о =].

- Поділіть ці слова на склади, поставте наголос.
- Який перший склад? Які чуєте звуки? ([й у])

Юра - [Йу'ра]

Юрій [Йу'рій]

Щоб дітям краще було чути голосний [у] в складі [й у], треба запропонувати протягнути перший склад і прислухатися до голосного звука в ньому, а потім зосередити увагу на артикуляції і вимові на початку складу звука [й] перед голосним [у].

3. Виберіть правильну звукову модель до кожного слова.

$$\text{Й} + \text{У} = \text{Ю}$$

Юрась

Юхим

Юлія

ЮРАСЬ

= о – о –

ЮХИМ

= о = о = о

ЮЛІЯ

= о – о =

IX. Підбиття підсумків уроку. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності на уроці.

- Назвіть тему уроку. (Вивчення букви «ю»)
- Які звуки позначає ця буква на письмі? (Звуки [й + у])
- Чому ви навчилися? (Вивчили вживання букви «ю» у різних словах: для позначення двох звуків і м'якості)
- Чи досягли мети уроку?
- Як ви оцінюєте свою роботу?
- Який настрій панував на уроці?

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

po-press@ukr.net

www.white-tiger.com.ua